

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

v souvislosti s válkou na Ukrajině se dostává do veřejného prostoru mnoho informací, které nestojí na faktech, bankovní sektor nevyjímaje. Jde o různé zprávy šířící se všemožnými kanály, které zpochybňují stabilitu sektoru. Z relevantních dat víme, že náš bankovní sektor je nejstabilnější z bankovních sektorů v Evropské unii. Je také velmi dobře kapitálově vybaven. Bez ohledu na mezinárodní situaci jsou vklady klientů v bezpečí. Všechny banky v České republice jsou rovněž připraveny bez potíží zvládnout případné kybernetické útoky. Je na každém z nás, zástupců všech bank, tyto informace o stabilitě bankovního sektoru aktivně šířit a pomáhat klientům se správně zorientovat a dodávat jim jistotu, aby nepodléhali panice.

Je naší povinností aktivně informovat o stavu bankovního sektoru v Česku na základě relevantních dat a zamezovat šíření každé informace, která má za cíl destabilizovat a vyvolávat zbytečnou paniku. Zde jde o konkurenční boj stranou. Je povinností každého zaměstnance, který pracuje v bankovním sektoru, vyvracet jakoukoli dezinformaci o nestabilitě.

Přístupujme, prosím, k tomuto tématu zodpovědně.

Děkuji vám za to.

Tomáš Salomon, Prezident České bankovní asociace

Aktuálně

ČBA varuje před kybernetickými útoky

Kritické mezinárodní situace zneužívají ve velkém kybernetičtí podvodníci. Jejich cílem jsou klienti tuzemských bank, především pak rusky a ukrajinsky hovořící občané. Hackeři těží z nepozornosti klientů a jejich strachu o budoucnost. A pod záminkou, že jsou jejich peníze v ohrožení, je nutí sdělit citlivé údaje. Ty následně zneužijí pro získání jejich úspor. Česká bankovní asociace v této souvislosti zdůrazňuje, že pokud by měly banky podezření z ohrožení klientských vkladů, dokážou účet zablokovat samy. Nikdy nežadají klienta o sdělování citlivých údajů ani o převod

peněz na pochybné účty nebo do kryptoměn.

Podvodníci v současné době využívají sociálního inženýrství v podobě tzv. vishingu a spoofingu. Vishing je telefonním podvodem, kdy pachatel jménem banky obvolává své oběti. Při spoofingu pak dokonce dokáže napodobit jakékoli telefonní číslo, tedy například informační linku banky, což dodává útoku na věrohodnosti.

Typický útok probíhá tak, že se volající představí jako pracovník banky, který zjistil napadení účtu volaného či nestandardní zahraniční transakce. Fiktivní bankovní úředník vystraší volaného a přiměje jej peníze z účtu převést na jiný bankovní účet, který označí jako bezpečný. Tvrdí přitom, že se jedná pouze o dočasné bezpečnostní opatření. Věrohodnost pokynů fiktivního bankovního úředníka umocňuje často další telefonát, tentokrát osoby vydávající se za policistu.

Četnost těchto podvodů, mnohdy velmi úspěšně dokonaných, přitom dramaticky stoupla v posledních týdnech. Policie České republiky uvedla, že aktuálně eviduje 450 těchto případů. Policisté i banky přitom zdůrazňují, že nikdy nepřenášejí činnosti spojené s ochranou účtu na klienty a občany. A už vůbec ne formou telefonické komunikace. Zásady bezpečného chování na internetu si můžete osvěžit [zde](#). Rady [pro rusky](#) a [ukrajinsky](#) mluvící občany jsou k dispozici na vložených odkazech.

Banky pomáhají Ukrajině

Bezprostředně po zahájení války na Ukrajině se tuzemské banky přidaly k vlně solidarity. Pomáhají finančně, materiálně, ale i v oblasti poskytování bankovních služeb. Prokazují velkou podporu a vstřícnost nejen klientům zkrachovalé Sberbank, ale i ukrajinsky mluvícím občanům. Konkrétní druhy pomoci zveřejňují banky na svých webových stránkách nebo na sociálních sítích.

ČNB intervenuje ve prospěch koruny

Ruská agrese na Ukrajině zvýšila na trzích nejistotu a zasáhla i kurz koruny. Měny našeho regionu začaly výrazně oslabovat a kurz koruny se přiblížil téměř k hranici 26 Kč za euro. Česká národní banka v pátek ráno oznámila, že je aktivní na devizovém trhu a intervenuje ve prospěch kurzu koruny. Žádné detailní informace týkající se objemu intervencí či cílované hladiny kurzu koruny ČNB neposkytla, pouze sdělila, že tato aktivita je nezbytná pro plnění cílů ČNB a že i ve své dřívější komunikaci tuto možnost naznačovala. Vzhledem k velikosti svých devizových rezerv (na konci ledna 3826 mld. Kč, tj. přes 60 % HDP) je ČNB v komfortní pozici a její intervence ve prospěch koruny - kdy centrální banka prodává devizové rezervy - budou pro trh dostatečně kredibilní. To by mělo snižovat současnou míru nejistoty nejen na trhu, ale také u širší veřejnosti.

Sberbank CZ skončila kvůli konfliktu na Ukrajině

Krátce po napadení Ukrajiny se dostala do velkých potíží česká pobočka ruské banky Sberbank. Banka čelila náporu klientů, kteří chtěli vybrat peníze ze svých účtů, a situaci neustála. Přestala vyplácet vklady, nefungovalo její internetové bankovníctví ani karty. Kvůli zhoršení likviditní situace Česká národní banka vydala předběžné opatření, kterým bance zamezila nakládání s aktivy a pasivy, včetně poskytování nových úvěrů a přijímání vkladů. A současně zahájila s bankou řízení o odnětí licence. Bylo také již rozhodnuto, že výplata peněz klientům z prostředků Garančního systému finančního trhu bude zahájena 9. března a proběhne prostřednictvím poboček Komerční banky. Celkem by se mělo jednat o 24,2 miliardy korun pojištěných vkladů. Garanční systém také vyzval fyzické osoby, kterým vznikl nárok na zvýšenou náhradu pohledávek z vkladů Sberbank CZ, aby o ni požádaly do 28. dubna 2022.

Kde získat informace k sankcím proti Rusku

Evropská unie přijala v souvislosti s násilným vpádem Ruska na Ukrajinu celou řadu sankcí zaměřených proti ruským firmám i fyzickým osobám. Vedle vyřazení některých ruských bank ze systému SWIFT, uzavření evropského prostoru pro ruská letadla či zmrazení majetků oligarchů

jsou to desítky opatření v oblasti vývozu a dovozu. Finanční analytický úřad informace o všech přijatých sankcích zveřejňuje na svých [webových stránkách](#) a pravidelně je aktualizuje. Úřad doporučuje, aby si každý, kdo udržuje nebo hodlá navázat jakékoli obchodní nebo i jiné styky do „rizikových“ oblastí nebo s „rizikovými“ osobami, vždy včas ověřil, zda jeho obchodní partner či klient není uveden mezi těmi, s nimiž jsou styky a obchodní vztahy omezeny nebo přímo zakázány, anebo zda se nejedná o odvětví, zboží či služby, které podléhají sankčnímu režimu. Porušování mezinárodních sankcí soukromými osobami nebo podnikatelskými subjekty může být postihováno citelnou pokutou, v nejzávažnějších případech i prostředky trestního práva. Ministerstvo průmyslu a obchodu zřídilo pro podnikatele kvůli sankcím informační linku 1212.

Počet zadržených padělků bankovek se loni zvýšil

V loňském roce bylo v Česku zabaveno celkem 6 836 kusů [padělaných a pozměněných bankovek a mincí](#) různých měn a nominálních hodnot. Oproti předchozímu roku se počet padělků zvýšil o 5 447 kusů. Rapidní nárůst ovlivnila policejní akce, při níž bylo zadrženo velké množství falešných eur. Padělaných a pozměněných českých bankovek a mincí bylo 1 394 kusů, což je o 392 více než v roce 2020. Jejich nominální hodnota se téměř zdvojnásobila na 2,6 mil. Kč. Nejvíce padělanou českou bankovkou se v roce 2021 stala opět dvoutisícikoruna. Více než 90 % falešných bankovek bylo vytištěno na inkoustových tiskárnách. Na pětistupňové škále nebezpečnosti byly zadržené bankovky hodnoceny nejčastěji 4. stupněm nebezpečnosti, tedy jako „méně zdařilé“.

Energetici a bankéři se dohodli na spolupráci

Český svaz zaměstnavatelů v energetice (ČSZE) a Česká bankovní asociace (ČBA) [podepsaly memorandum o spolupráci](#), které se soustředí především na otázky udržitelného rozvoje a zeleného financování. Obě sdružení tak společně reagují především na silící důraz na zavádění principů ESG (Environmental, Social and Corporate Governance), které se významně dotýkají jak finančního sektoru, tak energetického průmyslu. Obě strany se dohodly, že budou spolupracovat zejména na energeticko-ekonomických analýzách, ale i při formulaci a navrhování

nových zákonných, regulatorních a technických pravidel, dále v oblasti komunitní a průmyslové energetiky a v oblasti vztahů se zainteresovanými státními institucemi.

§

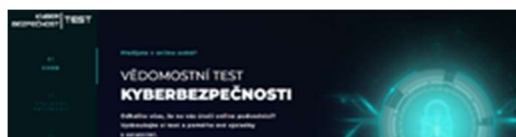
Sněmovna schválila úpravu některých zákonů v oblasti finančního trhu

Poslanecká sněmovna na své 9. schůzi vyslovila již v prvním čtení souhlas s [vládním návrhem zákona](#), kterým se mění některé zákony v oblasti finančního trhu zejména v souvislosti s

implementací předpisů Evropské unie týkajících se unie kapitálových trhů. Jedná se o návrh, který byl předložen v minulém volebním období. Zákon by měl mimo jiné harmonizovat právní úpravu krytých dluhopisů s předpisy EU.

Naletěli byste podvodníkům? Otestujte se v kybertestu!

Stávající napjaté situace využívají kybernetičtí podvodníci a útočí na úspory klientů bank. Jak rozeznat podvodný email? Jak chránit svá data a na co si dát pozor? To a mnohé další najdete na www.kybertest.cz. Zkuste si online kvíz připravený odborníky na oblast kyberbezpečnosti. Zabere to jen pár minut a naučíte se při tom, jak se v kyberprostoru pohybovat bezpečněji.

Banky v Česku jsou zdravé a patří k nejstabilnějším v celé Evropě

Bankovní systém v České republice patří k nejrobustnějším a nejstabilnějším v celé Evropě. Bez ohledu na mezinárodní geopolitickou situaci jsou vklady klientů bank v bezpečí. Finanční domy jsou proti případným šokům mimořádně odolné. Všechny vklady klientů jsou navíc pojištěny zhruba do dvou a půl milionu korun (100 000 EUR), a to díky Garančnímu systému finančního trhu.

Uplynulý týden nezačal pro klienty Sberbank CZ zrovna nejlépe. Banka již v neděli 27. února oznámila, že její pobočky zůstanou v pondělí zavřené, zastavila karetní transakce a internetové bankovníctví. V pondělí pak Česká národní banka vydala prohlášení, že zahájila kroky k odnětí bankovní licence Sberbank CZ. Důvodem bylo zhoršení situace banky v souvislosti s odlivem vkladů po napadení Ukrajiny Ruskem. Zároveň s tím se také ČNB zaručila za stabilitu bankovního sektoru, označila problém Sberbank CZ za izolovaný, který nemá žádný významný dopad na tuzemský bankovní sektor. „Český bankovní sektor nadále zůstává jedním z nejrobustnějších a nejstabilnějších v Evropě," uvedl v prohlášení ČNB její guvernér Jiří Rusnok. Za stabilitu bankovního sektoru se ve svém vyjádření též zaručila Česká bankovní asociace. Nicméně stávající situace u některých klientů budí nedůvěru, proto se kondice tuzemských finančních domů stala i tématem speciálního vysílání na ČT24. O tom, že není důvod k obavám, ujistil ve zmíněném pořadu klienty všech bank Guvernér ČNB Jiří Rusnok a viceprezident České bankovní asociace Jan Juchelka. Celý záznam můžete zhlédnout [zde](#). Níže vám přinášíme jen stručný přehled toho nejdůležitějšího, co ve vysílání zaznělo.

Jak vnímají stávající situaci klienti bank? Mají obavy z toho, co přijde?

Jan Juchelka, viceprezident ČBA: České banky jsou velmi stabilní. Mají více jak dva biliony českých korun přebytku likvidity, a tak jako v průběhu uplynulých dvou covidových let stály po boku české vládě, ČNB a klientů a pomáhaly jim řešit situaci spojenou s covidem, tak teď jsou zde zas, aby pomohly řešit nejistoty ve stávající napjaté situaci.

Mění se nějak chování klientů bank? Například vybírají se ze

strachu více peněz, aby se zásobili hotovostí?

Jan Juchelka, viceprezident ČBA: Nepozorujeme žádné zvláštní výchyly chování od normálu. Banky v České republice zůstávají partnerem svým klientům a jsou na to výborně vybaveny. Mimo jiné i proto, že Česká národní banka jako regulátor trhu vyžaduje po českých finančních domech vysokou míru kapitalizace. Proto jsou české banky nejsilněji kapitalizované v celé Evropě.

Jak důležitou roli sehrají v této situaci banky a jejich stabilita?

Jiří Rusnok, guvernér ČNB: Banky sehrají zásadní roli, neboť jsou řídicím systémem celé ekonomiky. Tuzemské banky jsou zdravé, jsou ve velmi dobré kondici a není důvod k žádným obavám.

Může dojít k obdobné situaci jako u Sberbank CZ, tedy že by nějaká banka byla nucena skončit svoji činnost?

Jiří Rusnok, guvernér ČNB: V současné době žádný takový akutní problém nevidím. Jak již bylo několikrát řečeno, české finanční domy jsou stabilní, jsou velmi dobře kapitálově vybavené, patří k nejsilnějším v Evropě. Samozřejmě vám nikdo nedá záruku toho, co bude za několik měsíců nebo let, ale teď, v současné době, žádný důvod k obavám není.

Jak bude probíhat výplata klientů Sberbank CZ?

Jan Juchelka, viceprezident ČBA: Vyplácející bankou z Garančního systému finančního trhu (GSFT) je Komerční banka. V tuto chvíli je připraveno 241 poboček, na kterých klienti budou moci zažádat o bezhotovostní převod, na 40 pobočkách pak bude probíhat výplata i v hotovosti. V případě bezhotovostního převodu pak klient Sberbank může získat prostředky v řádu několika hodin od požádání, maximálně do jednoho až dvou dnů. Vklady bude Komerční banka vyplácet po dobu tří let, není tedy třeba o ně žádat okamžitě po zahájení výplat. GSFT přitom disponuje dostatečným množstvím prostředků, větším, než je třeba vplatit klientům Sberbank. To znamená, že se klienti nemusí obávat, že by o svoje úspory do výše pojištění přišli.

[Odhlásit se](#) z odběru novinek.